

Komparativna analiza plaća i uvjeta rada učitelja i nastavnika u Hr i Eu

Satnica nastavnika:

- RH: prema Zakonu o odgoju i obrazovanju tjedna norma neposrednog rada s učenicima je:
  - učitelj u osnovnoj školi: 22 -24 sata tjedno; 35 tjedana; 770 – 840 sati godišnje
  - nastavnik u srednjoj škola: 20 – 22 sata tjedno; 35 tjedana; 700 – 770 sati godišnje
- Zemlje OECD prosjek:
  - osnovne škole: godišnje 776 sati; 38 tjedana; 20,42 sata tjedno
  - srednje škole:
    - niže srednje škole: godišnje 694 sati ; 37 tjedana; 18,75 sati tjedno
    - više srednje škole: godišnje 644 sati; 37 tjedana; 17,40 sati tjedno
- EU (22 zemlje) prosjek:
  - osnovne škole: godišnje 754 sata ; 37 tjedana; 20,37 sati tjedno
  - srednje škole:
    - niže srednje škole: godišnje 652 sati ; 37 tjedana; 17,62 sati tjedno
    - više srednje škole: godišnje 622 sati; 37 tjedana; 16,81 sati tjedno
- Njemačka:
  - OŠ: 800 sati godišnje; 40 tjedana; 20 sati tjedno
  - SŠ:
    - niže: 750 sati godišnje; 40 tjedana; 18,75
    - više: 714 sati godišnje; 40 tjedana; 17,85
- Češka:
  - OŠ: 823 sati godišnje; 39 tjedana; 18,53 sati tjedno
  - SŠ:
    - niže: 617 sati godišnje; 39 tjedana; 15,82
    - više: 589 sati godišnje; 39 tjedana; 15,10
- Irska
  - OŠ: 915 sati godišnje; 37 tjedana; 24,72 sati tjedno
  - SŠ:
    - niže: 735 sati godišnje; 33 tjedana; 22,27
    - više: 735sati godišnje; 33 tjedana; 22,27
- Austrija:
  - OŠ: 779 sati godišnje; 38 tjedana; 20,50 sati tjedno
  - SŠ:
    - niže: 607 sati godišnje; 38 tjedana; 15,97
    - više: 589 sati godišnje; 38 tjedana; 15,50
-

Kao i u RH u ostalim zemljama osim nastave učitelji i nastavnici ostalo vrijeme provode u stručnom usavršavanju, radu s roditeljima, pripremama za nastavu, konzultacijama s učenicima, sastancima, administrativnim poslovima...

Plaće:

- **RH**
  - plaća učitelja u osnovnoj školi i nastavnika u srednjoj školi jednaka je za istu stručnu spremu.
  - plaća se povećava 0,5% za svaku godinu staža
  - raspon plaće od početka do kraja radnog staža je 20%
  - plaće se mogu uvećati tek nakon stjecanja zvanja mentora ili savjetnika – većina učitelja i nastavnika nije stekla viša zvanja
- **Zemlje OECD i EU22**

OECD	EUR/mjesečno	indeks
Niža srednja škola		
Početna	2.165,67	
10 god staža	2.774,20	128
15 god staža	2.960,47	137
najviša	3.570,47	165
EU22		
Početna	2.151,60	
10 god staža	2.687,27	125
15 god staža	2.946,93	137
najviša	3.470,53	161
Viša srednja škola		
OECD		
Početna	2.279,07	
10 god staža	2.930,13	129
15 god staža	3.091,93	136
najviša	3.743,47	164
EU22		
Početna	2.228,00	
10 god staža	2.820,93	127
15 god staža	3.094,67	139
najviša	3.662,87	164
Osnovne škole		
OECD		
Početna	2.068,53	
10 god staža	2.644,87	128
15 god staža	2.845,00	138
najviša	3.416,93	165
EU22		
Početna	2.049,67	
10 god staža	2.549,33	124
15 god staža	2.819,00	138
najviša	3.300,60	161

•

- Razvidno je da su plaće nominalno veće nego u RH
- Važnije od visine plaće je kupovna moć plaće i odnos plaće prema nekom prosjeku te zemlje
- Raspon plaća od početka do kraja karijere kreće se oko 60% (u RH = 20%)
- **Njemačka:**
  - OŠ: od 3.438,93 EUR   do   4.532,53 EUR
  - SŠ niža: od 3.808,73 EUR   do   5.028,13 EUR
  - SŠ viša: od 4.020,33 EUR   do   5.607,73 EUR
- **Irska:**
  - OŠ: od 2.054,20   do   4.300,60
  - SŠ niža: od 2.054,20   do   4.340,13
  - SŠ viša: od 2.054,20   do   4.340,13
- **Češka:**
  - OŠ: od 1.138,67   do   1.390,20
  - SŠ niža: od 1.138,67   do   1.390,20
  - SŠ viša: od 1.138,67   do   1.390,20
- **Austrija:**
  - OŠ: od 2.188,66   do   4.289,06
  - SŠ niža: od 2.289,66   do   4.439,06
  - SŠ viša: od 2.402,80   do   4.969,06

Veličina razrednog odjela:

- OECD prosjek:
  - OŠ: 21 učenik
  - SŠ: 23 učenika
- EU 22
  - OŠ: 20 učenik (Austrija 18; Irska 25; UK 26)
  - SŠ: 21 učenik (Estonija, Latvija 15; Francuska 25, Turska 28)
- RH
  - Državni pedagoški standard
  - OŠ: Optimalan je broj učenika u razrednom odjelu 20, a najmanji 14, najviši 28 učenika
  - SŠ: Optimalan je broj učenika u razrednom odjelu 24, a najmanji 20, najviši 28 učenika

U RH imamo manji broj učenika u otočnim, brdsko planinskim i nerazvijenim područjima u osnovnim školama.

U srednjim školama manji broj učenika u razredu može biti u strukovnim školama, no tu su često u jednom razrednom odjelu učenici srodnih zanimanja.

Broj učenika po nastavniku:

- OECD prosjek:
  - OŠ: 15
  - SŠ: 13
- EU 22 prosjek:
  - OŠ: 14 (Grčka 9, Mađarska, Latvija, Poljska 11 – Češka, Francuska 19)
  - SŠ 11 (Austrija 9 (10), Finska 14, UK 15)
- **RH:**
- prema nekim pokazateljima (Eurostat) prosječno 11 učenika po nastavniku. (uključene i OŠ i SŠ)
  - RH je specifična po vrlo malim školama na otocima i ruralnim krajevima koji bitno smanjuju prosjek. U gradovima se je broj učenika po nastavniku veći od prosjeka EU.
  - U srednjim školama mala odjeljenja u nekim zanimanjima u strukovnim školama. U ostalim školama je broj učenika u okviru EU prosjeka.

Iz ovih podataka može se zaključiti kako učitelji i nastavnici u RH imaju podjednaki okvir za rad kao većina učitelja i nastavnika u svijetu i EU.

Razlike su u opremljenosti škola, uvjetima rada, kurikulumima, a naročito u plaćama, koje su u RH na najnižem mjestu uspoređujući plaće VSS u cijeloj zemlji.

Iz tog razloga interes za nastavnička zanimanja postaje sve manji i Hrvatska će se uskoro suočiti sa situacijom da će nedostajati velik broj nastavnika. Već sada nema dovoljno nastavnika matematike, fizike, kemije i stranih jezika. Uvođenje obvezne informatike imat će najveći problem s interesom informatičara za rad u nastavi s obzirom da su plaće u IT sustavu daleko veće, kao i perspektive razvoja i napretka i karijeri.

Predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih
u srednjim školama Hrvatske:
Branimir Mihalinec, prof.

Izvor informacija: Education at Glance 2016; OECD Indicators